

Postbus 38, 9780AA Bedum
Tel. 050-3018911
Fax 050-3018247
E-mail: gemeente@bedum.nl

Doorkiesnr.
Uw brief
Uw kenmerk
Ons kenmerk AS/DK/015.05.2016
Bijlage(n)

Onderwerp
groenonderhoud

- omvorming. *
- snippergras (overhoefjes) *
- oplegnotitie op hoofdelijne
 - ⇒ diverse brieven en rubriceren
 - ⇒ worsteling op hoofdelijne met deelplannen.

Bedum, 13 mei 2016

VERZONDEN 19 MEI 2016

Geachte leden van de raad,

In de vergadering van de commissie VROM van 25 november 2015 is onze collegebrief van 13 oktober 2015 betreffende het budget groenonderhoud besproken. Aanleiding was onze constatering dat er frictie is tussen continuering van bestaand beleid, de in beginsel afgesproken bezuinigingen met 15% op budgetten voor gemeentelijk onderhoud aan de openbare ruimte (groen, wegen, bruggen) en gebouwen, structureel met ingang van 2015, en de kwaliteit van die openbare ruimte na effectuering van die bezuinigingstaakstelling.

Namens ons college is toen toegezegd u in het eerste kwartaal van 2016 nader te informeren.

De afgelopen maanden hebben we met Ability intensief overlegd en hebben we samen gezocht naar mogelijkheden om te bezuinigen op groenonderhoud zonder dat dit te veel ten koste gaat van de kwaliteit van de openbare ruimte. Dit heeft vooralsnog niet tot de gewenste bezuiniging geleid maar wel tot een geheel andere werkwijze die wel perspectief biedt op de realisatie van die bezuiniging. We lichten dit hierna toe.

Probleemstelling

De steeds veranderende omstandigheden waaronder de buitendienst dient te opereren door zaken als nieuwe wetgeving, bezuinigingen en burgerparticipatie, vragen om een efficiëntere aanpak. Er wordt daarbij op gerekend dat het beeld van de openbare buitenruimte blijft voldoen aan verwachtingen die bestuur en burgers van de kwaliteit in de openbare ruimte hebben.

Nieuwe wetgeving eist veelal innovatie in de aanpak. We noemen als voorbeeld het vergaande verbod op het gebruik van onkruidbestrijdingsmiddelen. Dat vraagt een andere kijk op hoe onderhoud van de groene ruimte kan worden uitgevoerd, waarschijnlijk zelfs een andere kijk op de groene ruimte op zich.

Met minder geld hetzelfde resultaat behalen vraagt om een efficiëntere aanpak van het beheer van de groene ruimte. De vanzelfsprekende wijze van onderhoud van de afgelopen jaren moet onder de loep. Er moet scherp bekeken worden waar nog winst valt te halen ten opzichte van de huidige aanpak van onderhoud.

Burgerparticipatie bij het beheer van de openbare ruimte kan daaraan een positieve bijdrage leveren.

Huidige stand van zaken

Voor het groenonderhoud in onze gemeente zijn de belangrijkste spelers de buitendienst OW en Ability. Ability neemt daarin 3,5 keer meer ureninzet voor haar rekening dan de buitendienst en is daarmee een belangrijke partner, nog los van de verbondenheid met het werkvoorzieningsschap, waarvoor we ook verantwoordelijkheid dragen.

De huidige overeenkomst met Ability bestaat uit een jaarlijks werkpakket aan onderhoudsactiviteiten die in een jaarplanning zijn vastgelegd.

Daarmee is enerzijds een werksituatie gecreëerd waarbij weinig overleg nodig is en steeds duidelijk is wat wanneer moet worden gedaan. Anderzijds betekent dit dat elke aanpassing in de aanpak een prijsconsequentie heeft door afwijking van de overeenkomst. Maar vooral worden door deze aanpak onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd op momenten dat die vergelijkenderwijs niet of minder noodzakelijk zijn of worden werkzaamheden juist niet uitgevoerd, terwijl ze wel noodzakelijk zijn.

De effectiviteit van de uitgevoerde onderhoudswerkzaamheden in het (openbaar) groen wordt voor het overgrote deel door de groei- en weersomstandigheden bepaald.

Schoffelen met of zonder uitharken is erg weersafhankelijk en dat geldt ook voor de randsnoei die afhankelijk is van de feitelijke groeisituatie. Beide werkzaamheden laten zich niet ver van te voren inplannen.

Ons Groenbeleidsplan zegt over het groenbeheer::

Uitgangspunt bij natuurlijk groenbeheer is het scheppen van voorwaarden waaronder gebiedseigen inheemse flora en fauna zich kan handhaven en ontwikkelen.

In ons groenbeheerplan volgt daarop de formulering:

Dit vraagt om doordacht beheer met een zorgvuldige planning van de jaarlijks terugkerende handelingen. Met kennis van de ecologie van planten en dieren kan men de juiste afstemming maken in beheer met benodigde onderhoudsmaatregelen.

Het beheer is daarmee aangepast aan de functie, plaats en structuur van elk plantvak.

Uit de ervaringen met de huidige onderhoudsmethodiek valt op te maken dat met een aantal aspecten die invloed hebben op het onderhoud, geen rekening wordt gehouden. Zo zijn weersomstandigheden en de effecten daarvan op de groei in de bestaande manier van werken geen prikkels om de onderhoudswerkzaamheden naar plaats of frequentie aan te passen. En als er, vaak op aangeven van burgers, van "scheefgroei" sprake is, wordt dit ad hoc hersteld.

Hierdoor, in combinatie met bezuinigingen, is in de afgelopen jaren de waardering voor de kwaliteit van de openbare ruimte enigszins afgenomen.

Financiële kaders

In de brief aan uw raad van 13 oktober 2015 is becijferd dat de uitgaven op onderhoud openbaar groen en begraaftuinen in de periode 2011 -2015 reeds met 18% zijn teruggebracht. We hebben deze cijfers verwerkt in bijgevoegd document 'overzicht ontwikkeling budget groenonderhoud - werken door derden- en 'overzicht ontwikkeling budget groenonderhoud, begraaftuinen, - werken door derden- 2011-2016.

Daarmee is echter de bezuinigingstaakstelling van 15% op het groenonderhoud, waartoe bij raadsbesluit van 4 en 6 november 2014 is besloten, nog niet gehaald. Hierbij is de verwachting uitgesproken dat deze taakstelling niet kan worden gerealiseerd zonder gevolgen voor de kwaliteit van de openbare ruimte.

Voor het zoeken naar de goede balans tussen behoud van kwaliteit in de openbare ruimte en financiële taakstellingen heeft u in 2015 besloten tot uitstel van de realisatie van de taakstelling door de stelpost "nog te realiseren bezuinigingen" in de begroting 2016 op te nemen.

Burgerparticipatie heeft al wel kleine resultaten opgeleverd. Het overdragen van het onderhoud van het Burchtplein en de groenstrook achter de Populieren levert een besparing op van respectievelijk € 1.904 en € 1.880. De sponsoring van rotondes leidt tot een kostenvermindering van € 1.300. Samen levert dit een bezuiniging op de kosten van het groenonderhoud van € 5.084. Daarmee is 2% van de bezuinigingstaakstelling gehaald. Dit heeft er toe geleid dat de uitgaven op groenonderhoud in 2016 zijn begroot op een bedrag van € 274.300. Hierbij is geen rekening gehouden met indexering/loondifferentiatie.

Het offertebedrag van Ability voor 2016 zit op hetzelfde niveau als 2 jaar geleden. Omdat de kosten van Ability vooral loonspecifiek zijn zou met een indexering van 2,5% gerekend mogen worden. Dat is niet gedaan. Dit betekent een bezuiniging van 5%. Dit maakt totaal 7% en dan resteert nog 8%.

In die mix van minder geld, meer efficiëntie, meer omvorming en meer onderhoudsdifferentiatie hebben we eerder een aantal maatregelen met u besproken. We noemen investeringen in omvorming om situaties in het openbaar groen te bereiken die minder kostbaar onderhoud en beheer met zich meebrengen. Onder andere de Waldadrift is daarvan een goed voorbeeld.

Samen met Ability zijn we toegegroeid naar een andere aanpak van het groenonderhoud: wie doet wat, waar, wanneer en hoe. Een "recht toe, recht aan" uitvoering van de overeenkomst tussen buitendienst en Ability zal worden vervangen door in regie de onderhoudswerkzaamheden te bepalen. We gebruiken dit jaar om de effecten daarvan te meten en in geld en kwaliteit uit te drukken. De inzet van – en vergoeding aan Ability blijft hierbij dit jaar nog nagenoeg gelijk aan die in 2015.

Andere aanpak

Die gewijzigde aanpak wordt veel meer dan nu bepaald door de staat van het groen en de weersomstandigheden. De opgave is het beheer zo af te stemmen dat een onderhoudsactie niet wordt ondernomen omdat het in de overeenkomst staat, maar omdat de situatie erom vraagt.

Bij deze aanpak worden onderhoudswerkzaamheden niet meer volgens contract of gewoonte uitgevoerd, maar op grond van inspectie. Gebeuren de inspecties goed, zal er naar verwachting minder onderhoudswerk zijn. Deze opbrengst weegt op tegen het inspectiewerk.

De inspecties kunnen op meerder manieren worden uitgevoerd:

1. Binnen de buitendienst kan een medewerker deze inspectie taak op zich nemen en op basis van zijn bevindingen worden de onderhoudswerkzaamheden uitgezet bij de opdrachtnemer.
2. Binnen de overeenkomst met de opdrachtnemer kan een minimale staat van onderhoud worden afgesproken middels beelden en beschrijvingen. Hoe en wanneer welke werkzaamheden worden uitgevoerd, ligt dan bij de opdrachtnemer. De gemeente moet deze beelden controleren en op basis daarvan wordt gecommuniceerd met de opdrachtnemer.

Een dergelijke vorm van beheer heeft consequenties voor de overeenkomst met Ability. Inspectie volgens de eerste methode leidt tot een zogeheten regiebestek. De overeenkomst met Ability zal dan bestaan uit afspraken omtrent de ureninzet. Voordeel hiervan is de flexibele en gerichte inzet van de onderhoudswerkzaamheden. Dit gaat gepaard met administratie en controle omtrent de ureninzet. Deze methode van werken met Ability wordt gehanteerd in de gemeente de Marne. Bij de tweede methode wordt de inspectie bij de opdrachtnemer neergelegd in de vorm van een zogeheten beeldbestek. De onderhoudswerkzaamheden met bijbehorende inzet is ter beoordeling van de opdrachtnemer. De opdrachtgever beperkt zich tot controle van de staat van het groen en communiceert op basis daarvan met de opdrachtnemer. Deze werkwijze met Ability wordt gebruikt in Winsum en Eemsumond.

Afstemming en keuze

In het kader van de harmonisatie is door de buitendiensten van de BMWG-gemeenten gekeken naar een meer gezamenlijke aanpak van de inzet van de buitendienst en van Ability in het onderhoud van de groenvoorzieningen. De aanpak die wij voorstaan, biedt ook de mogelijkheid om de werkwijze in de BMWG-gemeenten, die ook samen het werkvoorzieningsschap in stand houden, te harmoniseren.

De optie van een beeldbestek vraagt een behoorlijke input vanuit beleid qua inhoud en qua tijd. Het huidige Groen beleidsplan biedt daarvoor geen ruimte. De optie van een regie overeenkomst biedt nu al wel veel mogelijkheden.

Dankzij de inspecties is continue een goed beeld van de staat van de openbare groene ruimte. De daarop gebaseerde flexibele en gerichte inzet van het groenbeheer zal leiden tot een meer gewenst beeld van de openbare groene ruimte. Klachten via ons meldingssysteem zullen waarschijnlijk zienderogen afnemen. De klachten die er nog zijn, zullen beter verklaarbaar zijn, zodat beantwoording richting de burger adequater kan, zonder dat dit leidt tot allerlei ad hoc onderhoudsacties.

Als bijkomend positief aspect kan benoemd worden dat deze werkmethode zich uitstekend leent voor een meer gezamenlijke aanpak van het groenonderhoud van de buitendienst en Ability. Hiermee komt dus ook een eind aan de indeling in centrum e.o en overige wijken die tot nu wordt gehanteerd.

Het overleg met Ability heeft nu geleid tot een aanbieding voor het onderhoud van openbaar groen in 2016. Deze aanbieding betreft een urencontract waarbij duidelijke afspraken zijn gemaakt over de uitvoering van de werkzaamheden en de voorwaarden die hieraan verbonden zijn.

Hierbij gelden de volgende afspraken:

- Ability zet medewerkers in die zoveel mogelijk woonachtig zijn binnen de gemeente Bedum.
- De medewerkers van Ability zullen gedurende het gehele jaar werkzaamheden verrichten zoals licht snoeiwerk, schoffelen, opruimen, opknippen, zwerfvuil zoeken, graskanten snijden en dergelijke.
- Voor de uitvoering van de werkzaamheden levert Ability 10.716 uur op jaarbasis tegen een vast uurtarief.
- De urenverdeling over de maanden is aangegeven op de planning 'werkzaamheden in plantsoenen gemeente Bedum 2016'. Deze is bijgevoegd.
- Binnen de urenverdeling per maand is een marge toegestaan van maximaal 15%.
- Voor de directe aansturing van de medewerkers wordt vanuit Ability een leidinggevende beschikbaar gesteld.
- Ability zorgt voor werkkleding, persoonlijke beschermingsmiddelen, 3 schaftwagens en handgereedschap.

- Ability maait gedurende het maaiseizoen het vlak gras (gazons) 29 keer.

Zoals eerder al is aangegeven, ligt de regie bij de buitendienst. Hier wordt bepaald, wanneer welke werkzaamheden waar worden uitgevoerd. Daarop wordt in overleg met de leidinggevende van Ability de inzet van de medewerkers van Ability bepaald. Hiervoor is een planning gemaakt die dient als leidraad. Hij kan naar eigen inzicht de werkzaamheden en het aantal medewerkers van Ability dat voor de werkzaamheden wordt ingezet, aanpassen. Daarbij is een toegestane marge van maximaal 15% afgesproken.

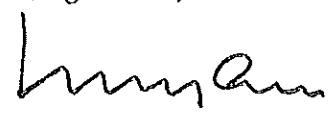
Wij verwachten met deze manier van werken een flinke efficiëncyslag te kunnen maken waardoor we het onderhoudsniveau dat we gewend waren, overeind kunnen houden. De afgelopen maanden hebben we kunnen 'proefdraaien' en de ervaringen zijn bijzonder positief. Wel moeten we bezien of in het schoffelseizoen voldoende capaciteit kan worden ingezet. Komende zomer moet dit blijken. Wij zien 2016 als proefjaar; wij verwachten met de ervaring die we daarmee opbouwen na de zomer te kunnen evalueren als opmaat naar het definitieve budget voor de begroting 2017. Uiteraard komen wij daarop bij uw raad terug.

In het geval van areaaluitbreiding zullen de onderhoudskosten, bij gelijkblijvende kwaliteit van de openbare ruimte, wel toenemen. Op dit moment wordt uitbreiding van areaal voorzien in de in- en uitbreidingsplannen De Plank en Ter Laan.

Daarnaast zal ook het verbod op het gebruik van chemische onkruidbestrijdingsmiddelen op (semi) verhardingen dat op 31 maart 2016 van kracht is geworden financiële gevolgen hebben. Bestrijding is nu alleen toegestaan met alternatieve methodes. Dit nemen we mee in de voorjaarsnota.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van de gemeente Bedum,
De secretaris, De burgemeester,

R. Wiltjer

drs. H.P. Bakker

Overzicht ontwikkeling begroting onderbouw, toegankelijkte werken door de der								
Jaar	Begroting	VJ-nota	Bezuiniging	NJ-nota	Totaal	Jaarrekening	Verschil	Reden bijstelling/afwijking
2011	50.500	-	-	-	50.500	47.638	2.862	
2012	50.500	-	-	-	50.500	51.927	-1.427	
2013	45.000	-	-	-	45.000	48.000	-3.000	
2014	45.000	-10.000	-	-	35.000	36.260	-1.260	In verband met de aanschaf van een zitmaaier kon de post voor inhuur van derde partijen voor het onderhoud worden verlaagd.
2015	30.000	6.000	-	-	36.000	41.078	-5.078	
2016	30.000	nmb	-	nmb	nmb	nmb		

Overzicht ontwikkelingskosten onderhoudswerken door de jaren heen

Jaar	Begroting	VI-nota	Bezuiniging	NI-nota	Totaal	Jaarrekening	Verschil	Reden bijstelling/afwijking
2011	218.428	-		95.000	313.428	319.257	-5.829	Bij de NI-nota was nog geen overeenstemming met Ability. Wel was duidelijk dat het offertebedrag niet dusdanig aangepast zou worden, dat dit tot een structurele verlaging van het onderhoudsbudget zou leiden. Vandaar dat in de begroting 2012 ook een structurele verhoging is meegenomen. Het uiteindelijke nadeel is verklaard in de jaarrekening 2011 (blz. 130).
2012	300.000	-		25.000	325.000	327.281	-2.281	Bij de NI-nota is aangegeven dat incidenteel € 25K bijgeraamd moet worden, vanwege uitbreiding van het areaal. Deze is incidenteel meegenomen omdat het groenbeheersplan en de uitvoeringsplannen daarvan zullen leiden tot verlaging van de onderhoudskosten. In de kadernota 2012 is een taakstelling opgenomen voor 2013, deze is in de begroting 2013 verwerkt.
2013	283.000	-		25.000	308.000	307.876	124	In de begroting 2013 is rekening gehouden met een besparing als gevolg van omvorming. De exacte invulling zal duidelijk worden bij het opstellen van de uitvoeringsplan(nen). De kosten als gevolg van de stormschade zijn overigens nog niet meegenomen.
2014	279.300	-		nmb	279.300	275.706	3.594	Op stelpost is een bedrag van € 25.000 opgenomen om kosten van omvorming te kunnen bekostigen.
2015	279.300	-	*	-	279.300	281.505	-2.205	* op stelposten is een bezuiniging opgenomen van € 55.000 voor zowel groen- als brugonderhoud.
2016	279.300	nmb	*	nmb	279.300	nmb	nmb	* op stelposten is een bezuiniging opgenomen van € 55.000 voor zowel groen- als brugonderhoud.

← Vanaf dit jaar bezuinigingstaakstelling opgenomen op beheer openbare ruimte van 15%

GEMEENTE

Postbus 38, 9780AA Bedum
Tel. 050-3018911
Fax 050-3018247
E-mail: gemeente@bedum.nl

Gemeenteraad

Doorkiesnr.
Uw brief
Uw kenmerk
Ons kenmerk AS/DK/005.10.2015
Bijlage(n)

Onderwerp
groenonderhoud

Bedum, 13 oktober 2015

VERZONDEN 14 OKT. 2015

Geachte leden van de raad,

In de voorjaarsnota 2015 is kort ingegaan op de stand van zaken rond de taakstellende structurele bezuiniging van 15% op groenonderhoud. In de begroting 2015 en nu ook die van 2016 is deze taakstelling opgenomen op de stelposten nog te realiseren bezuinigingen. Met deze brief geven wij u een nadere toelichting. In de gemeenteraad van november 2014 is hiertoe besloten onder het voorbehoud van een nadere onderbouwing. Ook voor het openbaar groen moest en moet een mix van minder geld, meer efficiency, meer omvorming, meer differentiatie, een goede balans tussen bezuiniging en een verantwoorde kwaliteit van de openbare ruimte opleveren.

In onze vergadering van 18 augustus 2015 hebben wij, naar aanleiding van de offerte van Ability voor 2015, een discussie gewijd aan de inzet voor 2016 en volgende jaren.

Wij constateren dat er frictie is tussen continuering van bestaand beleid, de in beginsel afgesproken bezuinigingen met 15% op budgetten voor gemeentelijk onderhoud aan de openbare ruimte (groen, wegen, bruggen) en gebouwen, structureel met ingang van 2015, en de kwaliteit van die openbare ruimte na effectuering van die bezuinigingstaakstelling.

Als gevolg van een aantal parallelle ontwikkelingen denken we dat die balans tussen bezuiniging en een verantwoorde kwaliteit van de openbare ruimte niet kan worden bereikt. Zo is in 2012 op rekeningbasis $327 + 51 =$ rond € 378.000 uitgegeven aan het onderhoud van openbaar groen en begraafplaatsen door derden. In 2015 wordt dit bedrag naar verwacht $279 + 30 =$ € 309.000. Dit is conform de begroting maar exclusief de stelpost nog te realiseren bezuiniging op groenonderhoud. Zo bezien zijn de uitgaven tussen 2012 en 2015 reeds met 18 % teruggebracht. Dat is in 2011 / 2012 begonnen met een intensieve discussie in college en met de raad over inzet, kwaliteit en kosten van Ability; we komen verder in deze brief hierop terug. Ook speelt een rol dat de begrotingsposten, ook via voor-/najaarsnota, voor een deel incidenteel werden geraamd. En als derde factor moet worden genoemd dat de bezuinigingstaakstelling van 15% in 2015 en volgende jaren wordt gebaseerd op het begrotingsbedrag 2014; dit is $15\% \times € 279.300$ (openbaar groen) is afgerond € 42.000. Uiteindelijk, als uw raad wenst vast te houden aan de taakstellende bezuiniging, kan naar onze verwachting niet meer worden voldaan aan het uitgangspunt van een kwalitatief verantwoord onderhoudsniveau van de openbare ruimte, in casu van het groen.

>>2

We moeten nog een slag maken op het gebied van (verdere) omvorming en onderhoudsdifferentiatie, maar daarmee kan deze opgave niet binnen handbereik worden gebracht.

Al in 2011 hebben we stevig met Ability onderhandeld over het meerjarencontract dat ons toen werd aangeboden. We hebben toen onder meer inzicht gekregen in kengetallen van m2, onderhoudsfrequenties. Dit maakte voor het eerst zichtbaar om welke hoeveelheden te onderhouden groen het ging, de gevolgen van het verbod op het gebruik van gifkorrels in plantvakken voor het schoffelen en de frequentie hiervan, het aantal grasmaaibeurtten, afhankelijk van de weersomstandigheden, om de meest in het oog springende factoren te noemen. Deze factoren zouden zonder ingrepen leiden tot een forse uitzetting van de begrotingspost voor Ability : van € 249.840,-- in 2009 naar € 342.045,-- in 2011. In 2005 bedroegen deze kosten € 183.000, met een jaarlijkse verhoging van 2%. Uiteindelijk is toen met Ability een bedrag van € 300.000,-- voor 2012 overeengekomen, eenmalig en met de opdracht om toen aangeleverde meerjarige opties te vervangen door forse wijzigingen in de wijze van onderhoud en het budget.

In ongeveer dezelfde periode (2009-2015) is het areaal aan te onderhouden openbaar groen fors uitgebreid door aanleg van het wandelgebied Noord-/Zuidwolde, park bij Opmaat, uitbreiding bedrijventerrein en aanleg groen in Ter Laan 4. Deze areaaluitbreiding ging niet of beperkt gepaard met verhoging van de budgetten.

Terugkijkend moeten we nu vaststellen dat in 2011 de discussie met Ability over een aanzienlijke terugraming van hun budget voor groenonderhoud parallel liep met de inventarisatie van bezuinigingsmogelijkheden, dat forse kostenreducties inmiddels zijn gerealiseerd, maar dat het terugbrengen van begrotingsbedragen als het ware is ingehaald, anders gezegd extra belast door het raadsbesluit van 4 en 6 november 2014 om met ingang van 2015 ook 15% op het groenonderhoud te bezuinigen.

Naast de bezuiniging op het groenonderhoud zijn ook de kosten voor onderhoud door derden op de begraafplaatsen, onder andere door de aanschaf van een eigen maaimachine, al teruggebracht van € 50.500,-- in 2011 en 2012 naar € 30.000,-- in 2015. Globaal de helft van de vrijval werd ingezet voor de kapitaallasten van de aanschaf van een maaimachine; de andere helft werd genoteerd als "een eerste aanzet op de voorgenomen bezuiniging op groenonderhoud, zoals die is opgenomen in bijlage III bij de begroting 2014".

Tenslotte is met de vaststelling van de toekomstvisie buitendienst in 2011 het aandeel van de formatie op het onderhoud van de begraafplaatsen en groen ook teruggebracht van 6,8 fte naar 5,7 fte. Deze vermindering met 0,3 fte op begraafplaatsen en 0,8 fte op groen maakte onderdeel uit van de bezuinigingstaakstelling op de ambtelijke formatie en heeft een waarde van zo'n € 53.000.

Alle bezuinigingen bij elkaar opgeteld is er al een bezuiniging gerealiseerd op het onderhoud van het openbaar groen en de begraafplaatsen van:

- Groenonderhoud	€ 48.000,--
- Begraafplaatsen onderhoud	€ 21.000,--
- Bezuiniging op eigen onderhoudsformatie	<u>€ 53.000,--</u>
Totaal	€ 122.000,--

We noemen enkele aanpassingen van de onderhoudsinzet die ten grondslag liggen aan bovengenoemde bezuinigingen.

In de richting van Ability:

- maaifrequentie gazons van 29 naar 25 keer per seizoen;
- bijmaaien van randen, kanten en obstakels: van 4 naar 1 keer per seizoen
- hagen knippen voortaan door eigen dienst;
- minder schoffelen en minder opruimen ervan daarna;
- vermindering frequentie bij het steken van harde kanten.

In de richting van derden:

- verlaging van onderhoudsintensiteit, bv bij het maaien van de wallekanten.

In de richting van de buitendienst:

- meer werkzaamheden in eigen beheer;
- minder formatie.

Blijven nog drie instrumenten voor verdere kostenbeheersing over:

- omvorming van onderhoud intensief openbaar groen naar extensief onderhoud; anders gezegd van struiken naar gras;
- ingebruikgeving of verkoop van openbaar groen;
- differentiatie van onderhoud naar lokaties: dus regelmatig onderhoud van "zichtlokaties" en een vermindering van de onderhoudsfrequentie op andere plekken.

Het eerste en het tweede levert uiteenlopende resultaten op: van bermbegroeiing aan de Waldadrift, via de wijkaanpak "plan Oost" aan de Ommelanderdift en Lijnbaan tot ingebruikgeving aan de Populieren. En meest recent levert ook de realisatie van de speel- en ontmoetingstuin op het Burchtplein een besparing van € 1.904,00 op groenonderhoud op. Tempo van realisatie en opbrengst zijn erg uiteenlopend. Op dit moment is een voorstel in de maak betreffende het adopteren van rotondes door plaatselijke ondernemers. De besparing die op dit onderdeel verwacht bedraagt ongeveer € 1.000,00. We werken momenteel aan een andere invulling van de onderbeplanting aan de Wilhelminalaan, waarbij gekozen wordt voor een beplanting die minder arbeidsintensief is. Dit zelfde gaat gelden voor het project reconstructie Waldadrift die volgend jaar op het programma staat.

Daartegenover staat dat het areaal aan groen zich de komende jaren verder uit zal breiden. Over de exacte hoeveelheid te onderhouden groen hebben we regelmatig discussie met Ability. Er wordt op dit moment hard gewerkt aan het op kaart krijgen van het areaal aan groen. Wij verwachten deze gegevens halverwege 2016 compleet te hebben.

Ondanks de genoemde bijstellingen in de onderhoudsinzet, kan objectief nog steeds gesproken worden van een redelijk hoge kwaliteit van de openbare ruimte en het onderhoudsniveau daarvan. Maar de opmerkingen / klachten nemen toe. Zo werden in 2014 108 klachten over groenonderhoud en 13 over het onderhoud van de begraafplaatsen geregistreerd. Dat is een beperkte toename ten opzichte van 2013 maar als de besluitvorming op weg naar de begroting 2016 ongewijzigd blijft, zal dit aantal verder toenemen.

Wij verwachten de komende jaren de geraamde bezuinigingstaakstelling op openbaar groen niet te kunnen realiseren zonder gevolgen voor de kwaliteit van de openbare ruimte.

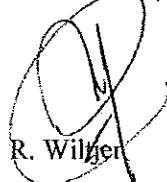
Met deze brief beogen we twee zaken:

1. we willen u uitvoeriger informeren over de stelpost "nog te realiseren bezuinigingen" dan in de begroting voor volgend jaar is opgenomen;
2. we kondigen de onderbouwing voor het budget openbaar groen c.a., afgesproken naar aanleiding van de (extra) taakstellende bezuiniging van 15% op dit onderdeel, aan voor het eerste kwartaal van 2016.

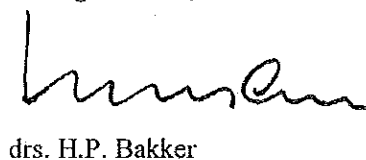
Dit laatste geldt overigens ook voor het onderhoud van bruggen. Wij beschikken om verschillende redenen nog niet over rapporten met inspecties en meerjarige onderhoudsramingen op grond waarvan conclusies over de haalbaarheid van de taakstellende bezuinigingen kunne worden getrokken. Deze staat aangekondigd voor het 4^e kwartaal van 2015.

Dit verklaart dat de kortingen op onderhoudsbudgetten voor gebouwen en wegen in de begrotingen 2015 e.v. functioneel zijn verwerkt en dat de kortingen voor groen en bruggen als stelposten zijn opgenomen. Dit is om dezelfde reden ook in de begroting 2016 (blz. 61) gebeurd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van de gemeente Bedum,
De secretaris, De burgemeester,

R. Wilger

drs. H.P. Bakker

GEMEENTE

Postbus 38, 9780AA Bedum
Tel. 050-3018911
Fax 050-3018247
E-mail: gemeente@bedum.nl

Aan de Raad

Doorkiesnr. 050 3018253
Uw brief
Uw kenmerk
Ons kenmerk
Bijlage(n)

Onderwerp
Kosten onderhoud openbaar groen/Ability

Bedum, 4 oktober 2011

Geachte leden van de gemeenteraad,

Met dit schrijven willen wij u informeren over de ontwikkelingen betreffende de sterk toenemende kosten voor het onderhoud van het openbaar groen door Ability.

Sinds 2009 is voor het onderhoud van het openbaar groen door derden in de begroting een bedrag opgenomen van € 218.428,00. Evenals vorig jaar verwachten wij voor dit jaar een aanzienlijke overschrijding van dit bedrag. Over de kosten voor het groenonderhoud zijn wij momenteel nog in overleg met Ability.

In de voorjaarsnota 2009 hebben wij gemeld dat per 1 oktober 2008 het gebruik van chemische onkruidbestrijdingsmiddelen in groenstroken verboden is. Voor een gelijkblijvend onderhoudsniveau zal meer geschoffeld moeten worden om het onkruid de baas te blijven. In 2009 bedroeg het offertebedrag van Ability € 214.840,00. Met Ability is in 2009 de afspraak gemaakt dat jaar als een soort proefjaar te beschouwen om te bepalen wat voor gevolgen het verbod op het gebruik van chemische onkruidbestrijdingsmiddelen heeft op de schoffelfrequenties en de kosten die dit met zich meebrengt. In de voorjaarsnota is toen in eerste instantie uitgegaan van meerkosten van € 20.000,00. Uiteindelijk bleek nog een extra verhoging nodig van € 15.000,00 om hetzelfde onderhoudsniveau te garanderen. In de najaarsnota 2009 is hier melding van gemaakt.

Om de kosten zoveel mogelijk binnen de perken te houden hebben wij ook vorig jaar stevig onderhandeld met Ability over de offerte voor het groenonderhoud. Afgesproken is toen om het bestaande kwaliteitsniveau voorshands te handhaven en daarom het aantal schoffelrondes te verhogen van 4 naar 6 en het aantal maaibeurten te verhogen van 26 keer naar 29 keer. Ook in 2010 was € 218.428,00 in de begroting opgenomen voor het onderhoud van openbaar groen door derden. De totale kosten voor groenonderhoud door Ability zijn in 2010 uiteindelijk uitgekomen op € 270.000,00. Via de najaarsnota 2010 is het tekort toegevoegd en ook toegelicht.

2>>

Voor 2011 zijn we in de begroting opnieuw uitgegaan van € 218.428,00. Een structurele verhoging leek onafwendbaar, maar kon nog niet worden gekwatificeerd, omdat de onderhandelingen met Ability nog niet afgerond waren.

Omdat dezelfde werkzaamheden als vorig jaar zijn/worden uitgevoerd, zal ook dit jaar dit bedrag niet volstaan.

De afgelopen tijd hebben we het met Ability veelvuldig gehad over het aantal schoffelrondes, bewerkingspercentages, frequentie van grasmaaien, langere groeiperiodes, bijmaaien, kanten snijden, snoeien, oppervlaktesnoei, opruimen van zwerfvuil, het onderhoud van schelpenpaden enzovoort. Daarnaast zijn de hoeveelheden van het door Ability te onderhouden groen geactualiseerd.

Op basis van deze gegevens heeft Ability ons een offerte gepresenteerd van ruim € 342.000,-. Dit bedrag vinden wij te hoog. Hierover zijn wij nog in onderhandeling met Ability. Maar duidelijk is wel dat het geraamde bedrag in de begroting structureel ontoereikend is.

Daarmee staan we voor een aantal dilemma's.

Enerzijds moeten we de begroting aanzienlijk verhogen om dezelfde kwaliteit groenonderhoud te kunnen handhaven. Of wij accepteren een mindere kwaliteit (dus minder schoffelen en maaien). Ook in dit geval zullen we het begrote bedrag moeten verhogen.

Anderzijds is de gemeente deelnemer aan de gemeenschappelijke regeling Ability en zijn wij verantwoordelijk voor het exploitatieresultaat van Ability. En zoals u weet, is dat niet positief. Dit staat de komende jaren ook nog eens, om andere redenen, onder zware druk.

In vergelijking met veel andere gemeenten heeft Bedum een mooie openbare ruimte met veel groenvoorzieningen die er over het algemeen goed uitziet. Dit zouden we graag willen handhaven. Maar vanwege de bezuinigingsperikelen zien wij ons genooddaakt om een deel van de groenvoorzieningen om te vormen door bijvoorbeeld bosplantsoen te vervangen door gras. Maaien is immers goedkoper dan schoffelen. Overigens geldt ook hier de 'de cost gaet voor de baet uyt'. Het financiële voordeel zal pas op termijn zichtbaar worden. Omvormen zal bovendien met de betrokken wijken besproken moeten worden. Dit zal opgenomen worden in een afzonderlijk projectplan. Daarnaast zullen we de schoffelfrequentie en het aantal grasmaaibeurten naar beneden moeten bijstellen en een lager onderhoudsniveau moeten accepteren. Het vinden van een goed evenwicht hierin zal in de praktijk moeten blijken.

Over het verdere verloop zullen wij u nader informeren.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van de gemeente Bedum,
De secretaris,

R. Wiltjer

De burgemeester,

drs. H.P. Bakker